

Час для соціології

Декларація Міжнародної соціологічної асоціації

(ISA - <https://www.isa-sociology.org/en/about-isa/executive-committee/presidential-corner-23/lfp-a-time-for-sociology>)

- У час, коли державні лідери поширюють недовіру до науки, а атаки на соціальні науки примножуються;
- у час, коли **фейкові новини** циркулюють ширше та з більшим впливом, ніж аналіз, заснований на дослідженнях;
- у час, коли численні політичні діячі сіють мову ворожнечі та відмовляють частині населення у праві на повноцінне громадянство;
- у час, коли дегуманізація цілих категорій людей знову стає поширеним інструментом для утвердження та консолідації влади;
- у час, коли наукові докази заперечуються, аби ігнорувати системні екологічні та суспільні надзвичайні ситуації;
- у час, коли держави репресують тих, хто виступає проти геноциду, системного насильства та расизму;
- у час, коли безпрецедентна концентрація багатства дозволяє невеликій кількості мультимільйонерів контролювати мас-медіа та соціальні мережі;
- у час, коли людство стикається із взаємопов'язаними глобальними кризами, що визначатимуть життя прийдешніх поколінь;
- у час, коли академічна свобода перебуває під загрозою, навіть у вкорінених демократіях;

Ми вважаємо, що **критичні інтервенції** соціальних науковців є **більш необхідними, ніж будь-коли**.

І ми підтверджуємо цінності та зобов'язання, що становлять основу нашої роботи як дослідників, освітян та публічних інтелектуалів.

Ми обстоюємо:

- ✓ **Сумлінну соціологію**, засновану на фактах та аналізі, що відкидає спрощені наративи та приймає складність світу;
- ✓ **Незалежну соціологію**, яка нагадує, що слова можновладців не завжди є правдою, і що тисячократно повторена брехня все одно залишається брехнею;
- ✓ **Критичну соціологію**, яка ставить під сумнів зростаючу нерівність та кидає виклик міфу про **«людину, що створила себе сама»**, спрощеному акценту на ринках та споживацтві, а також альфа-маскулінності;
- ✓ **Публічну соціологію**, яка бере участь у громадянських дебатах, не з п'єдесталу удаваної інтелектуальної переваги, а в діалозі з тими, хто прагне трансформувати суспільство та захищати спільне благо;
- ✓ **Загальну соціологію**, що протистоїть ризикам гіперспеціалізації та фрагментації і звертається до нагальних проблем нашого часу;
- ✓ **Глобальну соціологію**, що навчається у дослідників та соціальних акторів з різних куточків світу, як розуміти та долати виклики XXI століття, та робить внесок у розбудову відчуття спільної людяності.

Ми твердо переконані, що соціальні науки та академічна свобода є **невід'ємною складовою демократії** і мають бути захищені та підтримані.

Ми віримо, що поінформована, історично обґрунтована та соціологічно релевантна публічна дискусія є життєво необхідною для розуміння криз нашого часу та пошуку шляхів їх подолання.

Ми переконані, що соціологія не лише допомагає нам зрозуміти світ, а й будувати більш **справедливе, придатне для життя, мирне та стале майбутнє**.

У час кліматичних змін, війни, зростання нерівності та ненависті соціологія стала **незамінним інструментом** для спільного життя на обмеженій планеті.

Рабат, липень 2025 року.

Декларація представлена **Президентом ISA Джеффри Плейєрсом** на 5-му Форумі Соціології ISA в Рабаті 6 липня 2025 року.

Декларацію підтримали колишні президенти ISA Сарі Ханафі, Маргарет Абрагам та Мішель Вієвйорка; нинішні віце-президенти ISA: Еллісон Локонто, Бандана Пуркаястха, Еліна Ойнас та Марта Солер, а також президенти Європейської та Латиноамериканської соціологічних асоціацій та Латиноамериканської Ради із Соціальних Наук (CLACSO) Кая Гадовська, Хесус Діас та Пабло Воммаро.

Декларація опублікована в таких журналах:

- Англійською: *Global Dialogue*
- Французькою: *Revue du MAUSS*
- Португальською: *Cadernos do Instituto de Sociologia da Universidade do Porto*
- Іспанською: *Revista Mexicana de Sociología* (Мексика); *Mundos Plurales* (Еквадор); *Disjuntiva. Crítica de les Ciències Socials* (Іспанія)

Підтримка (Endorsements): ISA збирає підтримку від окремих соціологів та членів ширшої спільноти соціальних наук. Приєднуйтесь до нас, додавши своє ім'я до цієї колективної заяви про відданість та солідарність, заповнивши цю форму! - https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScv2LqHHSzsEfsZqstlW6I08TwO2NN5a6j3PvZ2XDM_fPcM0Q/viewform?usp=sharing&ouid=100580062260904694583